

राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत मौजे
गजापुर-विशाळगड (ता.शाहूवाडी, जि.कोल्हापूर)
ग्रामीण नळ पाणी पुरवठा योजनेस प्रशासकीय
मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: पापुयो- २०१८/प्र.क्र. ८६/पापु-१७
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
तारीख: १५ ऑक्टोबर, २०१८.

वाचा

- १) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-११०९/प्र.क्र.१०४(अ)/पापु-०७, दिनांक १७ मार्च, २०१०
- २) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१२०८/प्र.क्र.५२/पापु-०७, दिनांक ०९ ऑक्टोबर, २०१३
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११३/प्र.क्र.१५६/पापु-०७, दिनांक २२ जानेवारी, २०१४
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११४/प्र.क्र.२२/पापु-०७, दिनांक ०९ जुलै, २०१४
- ५) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११४/प्र.क्र.५२/पापु-०७, दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०१४
- ६) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११५/प्र.क्र.२२/पापु-०७, दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०१५
- ७) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११९/प्र.क्र.१३४/पापु-०७, दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१५
- ८) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११४/प्र.क्र.५२/पापु-०७, दिनांक १० मार्च, २०१५
- ९) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११४/प्र.क्र.६१/पापु-०७, दिनांक १५ जून, २०१५
- १०) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११५/प्र.क्र.९२/पापु-०७, दिनांक ०७ मे, २०१६
- ११) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-२०१७/प्र.क्र.५३/पापु-०७, दिनांक ०९ मार्च, २०१८.
- १२) कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद, कोल्हापूर यांचे पत्र क्रमांक जा.क्र.कोजिप/ग्रापापुवि/कावि-८/७७५/१८, दिनांक २७ मार्च, २०१८.
- १३) अधीक्षक अभियंता, विभागीय पाणी पुरवठा कक्ष, पुणे-१ यांचे पत्र क्रमांक जा.क्र.विपापुक/तांशा/१०७/२०१८, दिनांक ३ सप्टेंबर, २०१८.

प्रस्तावना

मौजे गजापूर-विशाळगड (ता. शाहूवाडी, जि. कोल्हापूर) या नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या अंदाजपत्रकास अधीक्षक अभियंता, विभागीय पाणी पुरवठा कक्ष, पुणे-१ यांनी संदर्भ क्रमांक १३ च्या पत्रान्वये तांत्रिक मान्यता प्रदान केली आहे. प्रस्तुत नळ पाणी पुरवठा योजनेचा दरडोई खर्च हा विहीत निकषापेक्षा जास्त असल्यामुळे सदर नळ पाणी पुरवठा योजनेस मंजूरी देण्यासाठीचा प्रस्ताव कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद, कोल्हापूर यांनी संदर्भ क्रमांक १२ च्या पत्रान्वये शासनाच्या मान्यतेकरीता सादर केला आहे. त्यामुळे वाढीव दरडोई खर्च असलेल्या मौजे गजापूर-विशाळगड (ता. शाहूवाडी, जि. कोल्हापूर) या नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या वाढीव दरडोई खर्चाच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

मौजे गजापूर-विशाळगड (ता. शाहूवाडी, जि. कोल्हापूर) या नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या रुपये ८४६९/- (३ कि.मी. वरील खर्च वगळून) एवढ्या दरडोई खर्च असलेल्या योजनेच्या रुपये ३१४.८३ लक्ष (ढोबळ) (अक्षरी रुपये तीन कोटी चौदा लक्ष त्र्याऐंशी हजार फक्त) इतक्या ढोबळ किमतीच्या अंदाजपत्रकास व आराखड्यास राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत खालील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याच्या अधिन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) सदर योजनेची अंमलबजावणी जिल्हा परिषदमार्फत करण्यात यावी. योजनेची अंमलबजावणी पूर्ण झाल्यानंतर किमान १ वर्षे योजना चालविणे कंत्राटदारावर बंधनकारक राहील. योजना यशस्वीरित्या पूर्ण झालेली आहे याची खात्री जिल्हा परिषदेने करावी, तसेच योजनेच्या देखभाल दुरुस्तीसाठी संदर्भाधीन क्र. ५ येथील दि.१७ ऑक्टोबर, २०१४ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांचा अवलंब करावा.
- २) योजनेची अंमलबजावणी होऊन कंत्राटदारा मार्फत योजना किमान १ वर्षे चालविण्यात येणार असली तरी ग्रामस्थांकडून या एक वर्षाचीही पाणीपट्टी वसूल करण्यात यावी. वसूल करण्यात आलेली पाणीपट्टी योजना चालविणा-या संस्थेस देण्यात यावी.
- ३) योजनेची कामे विहीत पध्दतीने ई- निविदा मागविण्यात येऊन करावीत.
- ४) योजनेसाठी आवश्यक भुसंपादन व इतर सर्व परवानग्या प्राप्त करण्याकरिता जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात यावी. सदर समिती रेल्वे/रस्ते/वन जमिनीची क्रॉसींग व भुसंपादनाचा प्रत्येक महिन्याला आढावा घेईल.
- ५) योजनेमध्ये १०० टक्के घरगुती नळ जोडण्यांचा व मीटरचा समावेश करण्यात यावा. तसेच किमान ८० % नळजोडणी धारकाकडून स्वखर्चाने मीटर जोडणी घेणेबाबत हमीपत्र घेण्यात यावे व त्याची एक प्रत लॅमिनेट करून नळ जोडणी धारकास द्यावी व एक प्रत ग्रामपंचायतीकडे ठेवण्यात यावी. तदनंतरच कार्यारंभ आदेश देण्यात यावेत.
- ६) ग्रामसभा ठराव/हमीपत्र दिल्यानंतरही एखाद्या गावांने पाणी घेण्यास नकार दिला तरी त्याच्याकडून किमान ५० टक्के पाणीपट्टी वसूल करण्यात यावी. याबाबत ग्रामस्थांना निविदा प्रक्रियेच्या अगोदरच कल्पना देण्यात यावी व ग्रामसभेचा तसा ठराव घेण्यात यावा.
- ७) सदर योजनेचा वापर हंगामी स्वरूपात होऊ नये याकरिता योजनेत समाविष्ट गावातील अस्तित्वातील योजना चालविण्यात येऊ नयेत.
- ८) योजनेत समाविष्ट गावाचा समावेश केंद्र शासनाच्या IMIS या प्रणालीवर करण्यात यावा. योजनेची कामे मंजूर किंमतीत कालबद्ध व नियोजनबद्धरित्या टप्प्या-टप्प्याने पूर्ण करण्यात यावीत. योजनेचा उद्भव विकसित झाल्याशिवाय इतर कामे सुरु करू नयेत. उद्भवामध्ये पुरेसे पाणी उपलब्ध असल्याची खात्री केल्यानंतरच योजनेतील इतर कामे करावीत.
- ९) योजनेतून ठोक स्वरूपात पाणी घेणेबाबत प्रत्येक ग्रामपंचायतीसोबत Stamp paper वर करारनामा करण्यात यावा.

- १०) योजना चालविणे व देखभाल दुरुस्ती यासाठी येणारा खर्च भागविण्याकरिता संबंधित ग्रामपंचायतीने योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी प्रस्तावामध्ये नमूद केल्यानुसार घरगुती, बिगर घरगुती व संस्थात्मक नळजोडणी धारकासाठी पाणी पट्टीचा दर निश्चित करावा व त्यात कालपरत्वे वाढ करण्यात यावी.
- ११) वसूल करण्यात आलेल्या पाणीपट्टीपैकी २० टक्के पाणीपट्टी ही मोठ्या देखभाल दुरुस्तीकरिता योजना राबविणाऱ्या संस्थेकडे ठेवण्यात यावेत. योजनेच्या पाईप्स या उपांगाची देखभाल दुरुस्ती प्रत्येक ५ वर्षांनी व इतर उपांगाची देखभाल दुरुस्ती प्रत्येक ३ वर्षांनी करावी.
- १२) योजना चालविणे त्याचे परिरक्षण व देखभाल दुरुस्ती यासाठी दरवर्षी येणारा आवर्ती खर्च भागविण्यासाठी, योजनेतील घसारा किंवा यंत्रसामुग्री नुतनीकरणासाठी संबंधित ग्रामपंचायतीस/जिल्हा परिषदेस/महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणास शासनाकडून कोणतीही मदत/अनुदान उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही.
- १३) सदर योजनेतील सर्व गावे हागणदारी मुक्त असले तरी ते नेहमीच हागणदारी मुक्त राहतील याबाबत खात्री करावी.
- १४) कोणत्याही कारणाने योजनेच्या खर्चात वाढ झाल्यास शासनाकडून जादा अनुदान उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही.
- १५) सदर योजनेच्या तांत्रिक मान्यतेच्या आदेशातील अटीची पूर्तता करण्यात यावी. तसेच संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील शासन निर्णयातील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- १६) संदर्भाधीन क्रमांक ९ येथील दि.१५ जून, २०१५ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार योजनेचे त्रयस्थ तांत्रिक परीक्षण करणे अनिवार्य राहिल.
- १७) योजना स्वयंनिर्भर होण्यासाठी आवश्यक पाणीपट्टी निश्चित करणे व त्यात आवश्यकतेनुसार वाढ करणे ग्रामपंचायतीस बंधनकारक राहिल. याबाबत जिल्हा परिषदेच्या अधिकाऱ्यांनी ग्रामसभेत ग्रामस्थांना स्पष्टपणे सविस्तर माहिती द्यावी व त्यानंतरच योजनेच्या कामास सुरुवात करावी.
- १८) योजनेची अंमलबजावणी पूर्ण झाल्यानंतर संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने योजना पूर्णत्वाचा दाखला सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे सादर करणे बंधनकारक राहिल.
- १९) योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये कोणत्याही स्वरूपाची अनियमितता, अपहार अथवा गैरव्यवहाराच्या बाबी निदर्शनास आल्यास अनियमिततेस जबाबदार संबंधित अधिकारी/कर्मचारी शिस्तभंगविषयक कारवाईस पात्र राहतील.
- २०) राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनांकरिता विहित केलेली मानके पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल.

२१) योजनेच्या प्रगतीप्रमाणे खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे व योजनेच्या पूर्णत्वाचे दाखले संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांकडून प्राप्त करून घेवून शासनास सादर करण्याची जबाबदारी पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था (वासो), बेलापूर यांची राहिल.

२. या योजनेवर होणारा खर्च जिल्हा परिषदेला प्राप्त होणाऱ्या राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत केंद्र तथा राज्य निधीतून भागविण्यात यावा व त्याखाली अंतिमतः खर्ची टाकण्यात यावा.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८१०१५१७५५३१०१२८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ.बा.बुधे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. राज्यमंत्री, (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. सर्व मा.विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य.
४. प्रधान सचिव, पा.पु. व स्व.वि., मंत्रालय, मुंबई.
५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई (लेखापरिक्षा व अनुज्ञेयता).
६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर (लेखापरिक्षा व अनुज्ञेयता).
७. विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग,
८. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
९. जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर.
१०. संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे.
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, कोल्हापूर.
१२. संचालक, पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था, सिडको भवन, बेलापूर
१३. मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, प्रादेशिक विभाग, पुणे.
१४. जिल्हा वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, कोल्हापूर.
१५. अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मंडळ सांगली.
१६. कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण विभाग, कोल्हापूर.
१७. कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद, कोल्हापूर.
१८. अपर मुख्य सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१९. मुख्य अभियंता तथा वि.का.अ. पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
२०. पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग कार्यासन क्र. १, ४, ५, ६, ९, १३, १८ व १९.
२१. निवडनस्ती पापु-१७, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.